

64.

Wolkroviný

leden/únor 2023

Obsah

Úvodní slovo šéfredaktora	4
Maturitní ples GJW 2023	6
Rozhovor s panem učitelem L. Marčanem	8
Svátek svatého Valentýna	12
Exkurze studentů do brněnské spalovny	14
Rozhovor s absolventem	16
Kulturní rubrika	19
Filmy	19
Seriály	20
Knihy	20
Hudba	21
Historická rubrika	22
Rozdělení Československa	22
Mayská říše	26
Co se děje ve školním klubu GJW	33
Příběh na pokračování	34
Luštění	46

Úvodní slovo šéfredaktora

Milí čtenáři,

ačkoliv už je únor (alespoň teď, když tato slova píšu), ráda bych vás přivítala v novém roce a rovnou se pozastavila nad tématem, u kterého bych se divila, kdyby se někoho z vás nikdy nedotklo: novoroční předsevzetí. Nevím, jak to máte vy, ale spoustu lidí si 1. ledna naplánuje, v čem se v celém roce zlepší, avšak už v momentě, kdy si to plánují, podvědomě vědí, že to zase stejně nesplní. Pokud k těmto lidem, na rozdíl třeba ode mě, nepatříte, tak to máte veliké štěstí, věřte mi. Pokud však nějaké předsevzetí hodlám dodržet, tak stále mít ten pocit, když dokončíme nové číslo Wolkrovin, třeba i to, které zrovna čtete.

1. leden ale není pouze dnem novoročních předsevzetí. V ten stejný den před 30 lety vznikla samostatná Česká republika. Rozdělení Československa jsme tak věnovali článek v historické rubrice. V té si můžete přečíst i o mayské civilizaci. Věnovali jsme se i svátkům, svátku svatého Valentýna. Nechybí ani kulturní rubrika, příběh na pokračování, rozhovor s učitelem a absolventem GJW, který jsme tentokrát pojali trochu jinak než obvykle. Dozvědět se můžete i o tom, jak funguje brněnská spalovna SAKO, kterou navštívilo několik našich studentů. S děním na škole souvisí i reportáž z maturitního plesu GJW anebo článek o nadcházejících akcích ve školním klubu. A nejen pro milovníky hádanek jsme na poslední stránky připravili luštění.

Jediná hádanka, která mě teď napadá, je, jestli letos dodržím všechna svá novoroční předsevzetí. Vám bych to minimálně přála stejně tak, jako vám teď přeji příjemné čtení.

Karolína Příbylová,
šéfredaktorka

Maturitní ples GJW 2023

Letošní maturitní ples našeho gymnázia byl opravdu jedinečný a také obrovský, jelikož na něj dorazilo přes 1200 lidí. Maturanti společně s pomocníky a s výtvarnicemi vyzdobili sál v KaS Centru opravdu královsky.

Začátek plesu patřil právě maturantům a jejich třídním učitelům, kteří dostali své šerpy, poté se podělili s publikem o různá oslavná a vítězná gesta a zakončili svou cestu po červeném koberci u sklenky se šampaňským. Následoval tedy slavnostní přípitek, společné focení a volná zábava. Maturanti a maturantky vyzvali své rodiče a prarodiče k tanci. Volná zábava trvala až do 21:30, kdy začalo předtančení jednotlivých tříd a to na téma Královský večer. S předtančením začali maturanti oktáv a po krátké pauze přišla řada na čtvrté ročníky. Po těchto úžasných tanečních vystoupeních následovala opět taneční pauza, kterou poté vystřídal tombola.

V tombole byly hodnotné ceny jak od sponzorů plesu, tak od samotných maturantů.

Po tombole již přišla půlnoc a s tím i půlnoční překvapení. Každá třída pojala toto překvapení po svém, ale všechna taneční vystoupení byly unikátní a pobavila publikum. Po skončení vystoupení následovala volná zábava v podobě tance, která skončila ve dvě hodiny ráno.

Tento ples doprovázela skvělá kapela Novios, kterou můžete znát třeba i ze slavnostních věnečků, a která má široký repertoár písní všech druhů.

Michal Synek, O7.A

Rozhovor s panem učitelem L. Marčanem

Odkud jste?

Narodil jsem se v Prostějově, žiji tady celý svůj dosavadní život, a jsem tedy Prostějovák. Mám toto město rád stejně jako GJW, kde jsem studoval.

Jakou vysokou školu jste vystudoval? Jak se Vám na ní líbilo?

Šel jsem do Olomouce studovat na přírodovědeckou fakultu, obor Systematická biologie a ekologie a pokračuji ve studiu aplikovaného oboru Ochrana a tvorba krajiny, který tedy dokončuji. K té tématice krajiny mám hodně blízko, věnuji se tomu i ve svém volném čase. Na vysokou školu mám spoustu krásných vzpomínek. Některé předměty byly fantastické, měly jsme výborné vyučující, naprosto úžasné terénní exkurze. Taky mám na vysokou školu pár traumatických vzpomínek, protože samozřejmě vždycky člověk potká předměty, které mu úplně nejdou a nebaví ho a taky ne vždycky byl ten přístup vyučujících zrovna přátelský. Celkově vysokou školu

hodnotím jako fajn období, ale na gympl vzpomínám podstatně radši než na vysokou.

Proč jste se rozhodl pro pedagogiku? Co Vás k tomu vedlo?

Tak já vlastně klasické učitelství vystudované nemám, původně jsem šel studovat biologii s tím, že půjdu dělat vědu. Pak jsem zjistil, že to není úplně to, co bych chtěl dělat a dodělal jsem si jakési pedagogické minimum s tím, že bych někdy rád v budoucnu učil, a tak nějak jsem doufal v to, že kdybych někde učil, tak to bude na GJW. Baví mě si o biologii povídat a asi bych měl problém si vybrat jednu konkrétní oblast, které se budu věnovat úplně do hloubky. Mám ten předmět rád jako celek, a to se mi líbí na střední škole, že tady člověk může pojmout celou šíři toho oboru, byť často jen letmo.

Bylo pro Vás těžké přejít z teorie do praxe?

Ne. Co to je z teorie do praxe? My se tady taky vesměs učíme jenom teorií ve škole. Já jsem vlastně přešel z praxe do teorie, kdy vlastně to, co jsem studoval na vysoké škole, tak už jsem měl možnost v praxi využívat při práci na různých projektech a teď jsem se vlastně dostal zpět na teoretickou úroveň. Snažím se ale najít v té teorii alespoň nějaké praktické využití těch poznatků, protože si myslím, že je to důležité teorii a praxi spojovat.

Co Vás na Vaší práci baví nejvíce?

Jednoznačně kontakt se studenty. Myslím si, že ten vztah mezi učitelem a studentem může být obohacující pro obě strany. Já jsem velmi rád, že můžu se svými studenty fungovat a mluvit s nimi. Na střední škole si myslím, že je i důležitější mít fungující vztahy a interakci s lidmi než nějaké biflování. Pak samozřejmě to, že si tady můžu hrát se svými zvířátky, věnovat se sbírkám a má to nějaké využití.

Jaké předměty učíte?

Učím jenom biologii, mám vystudovanou pouze biologii. Letos jsem dostal možnost učit biologický seminář, což mě extrémně baví, protože tam přece jenom chodí studenti, kteří o tu biologii mají zájem. Je tam možnost dělat něco trochu víc do hloubky a propojovat znalosti. Od příštího roku budeme nabízet seminář ekologie a aplikované biologie, což je seminář, který je zaměřený na tu praktickou stránku využití teoretických znalostí. Doufám, že o něj bude zájem, protože na ten se hodně těším.

Jak se Vám líbí na GJW?

Mně se tady na té škole strašně líbí a líbí se mi na ni už od šesté třídy, kdy jsem sem nastoupil. Mám k ní fajn vztah a popravdě asi to není z toho pedagogického hlediska úplně dobře. Já si nedovedu představit, že bych učil někde jinde. Já mám tuto školu rád, nevím proč, ale jsem tady prostě šťastný.

Jaké máte koníčky a co rád děláte ve volném čase?

Rád jezdím na ryby, včelařím a potom tedy pracuji na magistrátu, kde mě baví ovlivňovat okolí. Mám na starosti pěstební zásahy v lesoparku Hloučela, věnuji se péči o městskou zeleň a její rozvoj. Takže i v tom volném čase pracuji s přírodou, pořád aplikuji ty teoretické znalosti z biologie. No a pokud chci hodně relaxovat, tak se hrabu v hlíně a zahradničím.

Co byste chtěl předat svým studentům?

Pozitivní přístup, pokud možno ke všemu. Otevřené myšlení, chuť se učit a taky trochu těch odborných znalostí, aby věděli, kterou bobulku můžou sezobnout při vycházce do přírody a který hmyzák je bodne.

Odetta Anna Ambrož, O6.A

Svátek svatého Valentýna

Pod svatým Valentýnem si určitě každý z vás představí zamilované páry. Je to den, kdy se tradičně posílají květiny, sladkosti a přáníčka. Věděli jste ale vůbec kdy a jak to vše začalo?

Svátek všech zamilovaných je pravděpodobně odvozen od svátku Lupercalia. V předvečer tohoto dne starověcí Římané vhažovali do „urny lásky“ lístečky se jmény dívek. Každý pak šel a jeden si vytáhl a tu, kterou dívku si vylosoval, ta se měla stát na celý další rok jeho milou.

Oslavy svátku sv. Valentýna u nás jsou poměrně novou záležitostí, ale tento svátek se v Česku rozšiřuje velmi rychle. Podle průzkumů ho slaví zhruba $\frac{3}{4}$ obyvatel ČR. Většinou ale kupují jen dárečky pro radost, žádné velké oslavy se nekonají.

Zato v Americe se tento svátek mohutně oslavuje. Lidé si předávají menší, ale i nákladnější dárky. Ve školách většinou bývá volnější den a děti dělají tematické aktivity a vyrábí přání pro své nejbližší. Zajímavostí je, že ani v domovech důchodců se na tento svátek nezapomíná, dokonce i domácí mazlíčci dostávají dárečky. Valentýn v USA není brán pouze jako oslava lásky, ale také přátelství, vzájemného porozumění a tolerance. Co je ale zvláštního, je to, že v některých amerických státech je polibek na veřejnosti omezen časem, který určuje jeho maximální trvání a někde dokonce úplně zakázán.

Zajímavostí o Valentýnu je, že každý rok je odeslána asi miliarda valentýnských přáníček po celém světě, nebo to, že tento svátek má stejné datum už po stovky let – od 5. stol. n. l. Tehdy papež Gelasius I. rozhodl, že den sv. Valentýna se bude konat právě 14. února.

Tento rok se také na naší škole slavil Valentýn. Letošní maturanti si připravili akci, kdy každý student mohl napsat valentýnku libovolné osobě, stačilo pouze znát jméno a třídu. Myslím si, že to bylo hezké zpestření tohoto svátku a určitě by se mohlo stát na naší škole tradicí.

Adam Fajkus, O4.B

Exkurze studentů do brněnské spalovny

Dne 9. ledna se třída 3.A a pár studentů z kvint vydala s paní učitelkou Dankovičovou a panem učitelem Šubertem do brněnské spalovny společnosti SAKO Brno, a.s.

V 8:00 se vyjíždělo autobusem od školy a okolo 9. hodiny jsme dorazili na místo. Samozřejmě nesměla chybět fotka z exkurze. Přivítala nás milá slečna, která nás doprovázela po dobu celé prohlídky.

Začali jsme prezentací o historii, fungování a zajímavých faktech SAKA. Například jsme se dozvěděli, že ZEVO (zařízení na energetické využití odpadu – správnější název pro „spalovnu“) vyprodukuje tolik energie, která uspoří 100 000 t černého uhlí (objem 30 km dlouhého vlaku), také vyprodukuje 4 000 t železa (cca 40 km železnice) a 280 t hliníku (cca 45 000 jízdních kol).

Poté jsme se vydali konečně do provozu. Museli jsme si nasadit nepříliš pohodlné ochranné přilby, fosforově žluté vesty a sluchátko, abychom přes hluk spalovny důkladně slyšeli výklad.

Viděli jsme návoz odpadu, kde průměrně každých 6 minut přijíždí do spalovny nákladní auto s odpadem, který se sype do zásobníku (kapacita zásobníku je 5 000 t). Také jsme mohli nahlédnout do kotle, ve kterém je teplota až 1 200 °C. Ze spáleného odpadu vzniká škvára obsahující kusy železa a neželezných kovů, které jsou následně odděleny a dále využity.

Škvára má další uplatnění především ve stavebnictví (při výstavbě silnic) a při technickém zabezpečení skládek. Brněnská spalovna zpracuje ročně 240 000 t odpadu.

Zajímavostí například je, že několik metrů hluboký zásobník na odpad je pod velkým podtlakem, čímž se v jeho okolí eliminuje většina nepříjemného zápachu.

Závěrem bych chtěla říct, že mi přišlo až nereálné, jaké množství odpadu jsme schopni vyprodukovat, avšak zároveň dále recyklovat a využívat.

Nakonec přidávám pár pozoruhodných faktů:

- 1) Jeden kotel vyrobí za hodinu tolik tepla, že by dokázalo na jeden měsíc vytápnout celou školu.
- 2) Roční produkce tepla pokryje potřebu 40 000 domácností.
- 3) Spalovna je zároveň i takovou „menší“ elektrárnou. Část tepelné energie totiž ohřívá vodu za vzniku vodní páry, která následně pohání turbínu a generátor. Takto vyrobená elektrická energie dokáže zásobovat až 20 000 domácností po celý rok.
- 4) ZEVO vypouští méně dioxinů než průměrný slavnostní ohňostroj.
- 5) SAKO zpracovává více než 97 % směšného komunálního odpadu vzniklého na území města.
- 6) Brno patří ve zpracování odpadu k evropské špičce.

Viktorie Skalická, O5.B

Rozhovor s absolventem

Můžeš se nám stručně představit?

Jmenuji se Vojtěch Vačkář, je mi 20 let, narodil jsem se v Prostějově, kde žiji doposud. Studoval jsem čtyřleté gymnázium se sportovní přípravou. Ve svém volném čase se obzvláště věnuji vaření, edukaci kolem něj, sportu a seberozvoji. Aktuálně také natáčím a střihám krátká videa na TikTok, díky kterým se učím videotvorbu a grafiku.

O čem je Tvůj videoobsah?

Před nedávnem jsem se začal věnovat tvorbě obsahu o gastronomii, primárně na TikTok, kde vystupuji pod přezdívkou Gastronomaut. Soustředím se nejen na tvorbu receptů, ale i na zvyšování povědomí lidí o gastronomii a o čem celá gastronomie je.

Co tě přivedlo na tuto cestu?

Na tuto cestu mě přivedla spousta nečekaných okolností, primárně můj zájem o tvorbu obsahu o vaření, který vycházel z mé fascinace okolo tohoto oboru.

Jak Tvoji novou kariéru vnímá tvé okolí?

Mé okolí moji novou kariéru vnímá až překvapivě pozitivně. Vlastně jsem v životě nečekal takovou podporu a reakce.

Jak se touto začínající kariérou změnil Tvůj život? Jaké nové možnosti Ti to otevřelo?

Můj život se s mojí začínající kariérou změnil mnohem více, než bych kdy čekal. Nabralo to obrátky až nepředstavitelně rychle. Například od doby, co jsem začal natáčet, to znamená po dobu tří měsíců, jsem dostal nabídky již na desítky spoluprací. Také mi to přineslo několik nových známostí, přátelství a také mi to otevřelo dvířka do úplně nových sfér společnosti.

Plánoval jsi, že se vydáš tímto směrem, nebo jsi měl jinou představu?

Dlouho jsem si hrál s myšlenkou, že bych mohl začít tvořit nějaký zajímavý videoobsah, ale nikdy jsem úplně nezabíhal do detailů, jak ten nápad uchopit. Nakonec bylo toto rozhodnutí poměrně spontánní, v rámci nějakého mého „osvícení“, řekl bych.

Přemýšlel jsi o vysoké škole? Plánuješ ještě dále studovat?

O vysoké škole jsem přemýšlel a ještě stále přemýšlím. Na vysokou školu jsem nešel hned po gymnáziu, protože jsem stále nebyl rozhodnutý, kterým směrem se vydat. Nechtěl jsem studovat jen tak, jelikož mi to přijde, pro mě, nesmyslné.

Každopádně plánuji se v budoucnu přihlásit pravděpodobně na vysokou školu hotelovou a důvodem, proč chci mít nějaké vyšší vzdělání, je, že si myslím, že má smysl se vzdělávat, když mám tu možnost. Ale také na druhou stranu vím, že při kariéře,

kterou plánuji, mi tato vysoká škola nebude moc velkým přínosem a bude pro mě efektivnější se vzdělávat přímo v gastronomii.

Jaké jsou Tvé vize do budoucna?

Mé vize do budoucna jsou zatím velice zamlžené. Víím, že se chci stále věnovat tomu, co dělám teď a spíše než na určitý cíl, se chci soustředit na to, aby má tvorba byla zpracovaná pořádně a abych jí dával mé maximum, protože to se mi ukázalo jako ta správná strategie. Ale určitě bych jednou chtěl rozjet své vlastní podnikání.

Je něco, co bys rád vzkázal?

Chtěl bych poděkovat, že jste mi věnovali chvíli na přečtení rozhovoru a také bych chtěl poděkovat Viki, že mi umožnila se zúčastnit.

Dále bych rád adresoval pár pozdravů: Zdravím všechny, kteří mě znají i neznají a podporují. Taky zdravím GJW a všechny učitelé, kteří na mě kladně vzpomínají. Ale jestli to má být opravdu seriózní, tak bych řekl dvě věci:

1. Hledejte, co vás baví, protože to je fakt super. Lepší, než si jen říkat nápady, v hlavě je začnete realizovat. Je jedno, jestli vám to půjde nebo ne. Prostě to jen zkuste a ono se to časem nějak vyvrbí.

2. Nikdo na vás nečeká. Nikdo se z vás nezblázní. Realizujte své vize a aktivně je přednášejte ostatním.

Viktorie Skalická, O5.B

Kulturní rubrika

Filmy

Asterix a Obelix: Říše středu

Velmi daleko od malé galské vesnice leží země zvaná Čína. Čínský generál, který touží po moci, zajal a uvěznil čínskou císařovnu. Princezna Fu Yi tudíž ví, na koho se má obrátit. Proto se rozhodne se svou strážkyní Na Ban Čim a synovcem fénického kupce Popkornise utéct ze země. Požádají o pomoc Asterixe a Obelixe a společně se vydají zachránit císařovnu i celou Čínu.

Muž jménem Otto

Otto Anderson zůstal na světě sám. Už ho život nebaví, a proto se rozhodne, že se oběsí, aby mohl za svoji milovanou ženou Sonyou. Jenomže zrovna když se chystá se v klidu oběsit, málem mu do jeho domu nabourají noví sousedé. Marisol, Tommy a jejich dvě děti si Otta oblíbí a obrátí mu tak život vzhůru nohama.

Seriály

GINNY & GEORGIA

Pokračování napínavého dramatického seriálu právě vyšlo na Netflixu. Na Georgiu a hlavně na Ginny čekají ve Wellsbury nové překážky a nové lásky. Tajemství, která měla být zapomenuta, se derou na povrch a můžou tak všechno převrátit vzhůru nohama.

Knihy

Sedm manželů Evelyn Hugo

Stárnoucí hollywoodská filmová ikona Evelyn Hugo je konečně připravena říct pravdu o svém skandálním životě. Ale když si pro tuto práci vybere neznámou reportérku časopisu Monique Grantovou, nikdo není ohromen více než samotná Monique. Proč ji? Monique, která je povolána do Evelynina luxusního bytu, fascinovaně poslouchá, jak herečka vypráví svůj příběh. Začíná pocítovat spojení s legendární hvězdou, ale jak se Evelynin příběh blíží ke svému závěru, je

jasné, že její život se tragicky a nezvratně protne s Monique.

Hudba

Grammy 2023

V letošních Grammys vyhrála zpěvačka Beyoncé ve čtyřech z devíti kategorií, ve kterých byla nominovaná. Stala se také rekordmankou v historii cen Grammy, jelikož obdržela svůj 32. gramofonek.

Cenu za nejlepší album získal zpěvák Harry Styles, se svým albem *Harry's House*. Rapperka Lizzo si odnesla cenu na nejlepší nahrávku roku za svoji písničku „About Damn Time“. Bonnie Raitt získala s jejím singlem „Just Like That“ cenu za písničku roku. Nakonec získala cenu i zpěvačka Adele za nejlepší sólový výkon v popu.

Odetta Anna Ambrož, O6.A

(zdroje: ČSFD, databazeknih.cz, ct24.ceskatelevize.cz, nyppost.com)

Historická rubrika

Rozdělení Československa

Ve vůbec první historické rubrice v čísle [září/říjen 2021](#) jsme se podívali na vznik samostatného státu Čechů a Slováků jako nástupnických států habsburské monarchie v roce 1918. V průběhu své historie se Československo podílelo na psaní dějin Evropy i světa, prošlo si řadou krizí, zažilo demokracii i totalitu a po více než 74 letech od 28. října 1918 i z něj vzešly dva nástupnické státy, Česká republika a Slovenská republika.

Pojďme si vysvětlit, proč a jak k rozdělení federace došlo. Letos je tomu rovných 30 let – 1. 1. 1993 je datem vzniku samostatné České republiky.

Cesta k federaci

Než se však z Československa vůbec federace stala, nějaká doba už uplynula. A v roce 1993 to taky nebylo poprvé, co se ČSR rozdělila. Před druhou světovou válkou naše území okleštila Mnichovská dohoda (1938), což dalo za vznik tzv. druhé republiky. Toto období pak trvalo pouze několik měsíců, dokud ho neukončila úplná ztráta samostatnosti ve prospěch

Dnešní vlajka České republiky byla ve skutečnosti v letech 1920–1939 a 1945–1992 v identické podobě oficiální vlajkou Československa.

nacistického Německa, tedy 15. března 1939. Den před zahájením okupace dostali Slováci od Němců na výběr – buď se odtrhnou od Československa, anebo budou vydáni na pospas Maďarům, kteří byli spojenci Německa. Slovensko, kde v předválečných letech sílilo nacionalistické a separatistické hnutí (tedy prosazovalo slovenskou samostatnost), volilo pochopitelně samostatnost. Tak bylo Československo na příštích šest let vymazáno z mapy.

Další změny ve státě se konaly na popud komunistů. Ti se v únoru 1948 chopili moci, v roce 1960 se potom stát přejmenoval na Československou socialistickou republiku – ČSSR. Federací se pak Československo stalo až v roce 1969. Už dříve ale Slovensko dostalo částečnou autonomii, jejímž zástupcem byl orgán zvaný Slovenská národní rada. O autonomii Slováci usilovali vlastně vůbec od prvních let po pádu monarchie. Od stejné doby v Československu přetrvávaly národnostní problémy, které se však většinou dostávaly do pozadí a které sehrály roli i při rozdělení státu.

První demokratické volby

Jedním ze základních rysů federace byl ten, že každá federativní republika (Česká a Slovenská) měla svou vlastní vládu, jejichž činnost zastřešovala společná federální vláda. Obdobami parlamentu pak bylo celostátní Federální shromáždění, každá republika pak měla i svou národní radu. Komunistický režim, za kterého federace roku 1969 vznikla, o dvacet let později padl po událostech sametové revoluce (více v

[58. čísle Wolkrovin, listopad/prosinec 2021](#)). Zcela se změnila orientace zahraniční politiky, a s návratem k demokracii se v červnu 1990 konaly i první demokratické volby po revoluci. Ty klíčové se pak odehrály až v červnu 1992. V Česku je vyhrála koalice ODS-KDS¹ v čele s Václavem Klausem a na Slovensku HZDS², které vedl Vladimír Mečiar. Právě tyto dva politici se stali klíčovými osobnostmi rozdělení federace, a to ve funkcích premiérů federálních vlád.

Konec společného státu

Po volbách se z obou vítězných hnutí v každé zemi zformovala vláda, jenže politici se setkali s dalším problémem: postoje vlád se lišily natolik, že nebylo ani možné sestavit funkční federální parlament. Federální vláda sice existovala, ale neustále se potkávala s komplikacemi. HZDS navíc bylo poměrně nacionalistickým hnutím, tudíž slovenská strana čím dál víc volala po vlastním státu. Národnostní neshody ilustrovala například i tzv. „pomlčková válka“, kdy se při vyškrtnutí slova „socialistická“ z názvu státu dohadovalo o tom, jak má nový název státu vůbec vypadat. Nakonec byl pojmenován „Česká a Slovenská Federativní Republika“ (zkr. ČSFR). K řešení situace se objevily se návrhy na rozhodnutí referendem, ale ty neprošly. Ke konci června 1992 se oba premiéři Klaus a Mečiar dohodli, že nejlepším postupem bude rozdělení státu. Zbytek roku 1992 pak zabrala jednání

¹ Občanská demokratická strana, Křesťanskodemokratická strana

² Hnutí za demokratické Slovensko

o průběhu rozpadu země, až byl 25. listopadu schválen Federálním shromážděním zákon o zániku federace. K tomu pak došlo 31. prosince 1992. Dne 1. ledna už světlo světa spatřily dvě samostatné republiky, Česká a Slovenská.

Co bylo (a je) dál

V 90. letech se v České republice se transformoval systém hospodářství. Komunistické „pětiletky“ nahradilo plně fungující tržní hospodářství, kterého se dosáhlo za pomoci privatizací, neboli převodu státního majetku do soukromých rukou. Prosazovala se také orientace na západní trhy a obecně západní hodnoty. Obě země po revoluci už samostatně vstupovaly do NATO (ČR v roce 1999) a do EU (ČR v roce 2004). Od roku 1993 jdou oba nástupnické státy sice svojí cestou, navzájem si však zůstáváme nejbližšími sousedy a spojenci.

Karolína Přibyllová, O5.A

Mayská říše

Mayská říše, rozprostírající se na tropických nížinách dnešní Guatemaly, Mexika a dalších okolních států, se právem označuje jako nejvyspělejší a nejdominantnější domorodá civilizace Mezoameriky.

Mayové jsou především známi pro svou zručnost ve zpracování keramiky, do detailu promyšlených postupů při pěstování plodin, pokročilý systém zápisu jazyka, neočekávanou znalost v oblasti matematiky a astronomie a ohromující náboženské stavby, jež někdy zdaleka předčí i leckterá evropská díla.

Celá historie Mayů se dělí³ na:

- I.) Archaickou (8000 – 2000 př. n. l.)
- II.) Předklasickou (2000 – 250 př. n. l.)
- III.) Klasickou (250 př. n. l. – 900 n. l.)
- IV.) Poklasickou (900 – 1521)
- V.) Kontaktní (1511 – 1697)

³ Data nejsou historicky pevně daná a mohou se tudíž mírně lišit v závislosti na zdroji.

Stručná historie Mayské říše

I.) Archaická (8000 – 2000 př. n. l.)

Začátek Mayské civilizace se odhaduje okolo roku 6000 př. n. l., jedná se však o nekoordinované skupiny lovců pocházející z Yucatánu, kteří vlivem ustoupení ledovce začaly obývat nová nížinatá území.

V tomto období se poprvé začíná projevovat vývoj v oblasti agrikultury.

II.) Předklasická (2000 – 250 př. n. l.)

Nejstarší Mayské kolonie datujeme okolo roku 2000 př. n. l. Jednalo se nejčastěji o osady pěstující různé druhy plodin, nejčastěji fazole, tykve, manioky a kukuřici.

Ve střední předklasické době (1000 – 350 př. n. l.) mnozí farmáři expandovali i do vysočin. Toto období také přineslo vzestup nové Meziamerické civilizace, a to civilizaci Olméků, která se usídlila na území velice úrodného pobřeží Mexického zálivu. Mnoho dalších civilizací, jako například Zápotékové, Totonaci, Aztékové, ale i Mayové, se inspirovali Olméky, a to téměř ve všech oblastech života. U Mayů to vedlo k výtvaru známého Mayského kalendáře nebo numerického systému.

Předklasická éra je též významná pro vývoj kultury Mayů. Ta se vyznačovala hlavně výstavbou pyramid, měst a kamenných monumentů. Mezi nejvýznamnější

města tohoto období patřil El Mirador (rozlohou velký asi 16 km²).

III.) Klasická (250 př. n. l. – 900 n. l.)

Klasické období se označuje jako zlatá éra Mayské říše. Civilizace se rozrostla na nejméně 40 měst, jmenovitě například Tikal, Dos Pilas, Uaxactún, Copán, Río Bec a další. Každé z měst obývalo mezi 5 000 až 50 000 obyvateli. I když se Mayská říše nenacházela na příliš kvalitní půdě pro zemědělství, počet obyvatel celé říše se odhaduje na 2 až 10 milionů.

Ačkoliv se říši obecně velmi dařilo, od konce 8. století do konce 9. století Mayskou říší otřásla neznámá krize. Dodnes není přesně známo a historici se stále dohadují, co za problém mohlo svrhnout jednu z nejsilnějších civilizací Mezoameriky. Mezi nejrozšířenější a nejuznávanější teorie patří následující tři:

- a) Vyčerpání půdy a přírodních zdrojů až do té míry, že již nemohli nadále tak lidnatou říši udržet pohromadě.
- b) Časté války mezi konkurenčními městskými státy a následné zpřetrhání obchodních vazeb, ohrožení tradiční dynastické moci a úpadek postavení rituálů a náboženství obecně, které fungovalo jako hlavní nástroj k udržení říše jako celek.
- c) Časté a fatální přírodní katastrofy, jako například dlouhé období sucha, na kterých byla většina měst bytostně závislá.

Sice naprosto jistě nevíme, která z teorií je ta správná, avšak nejpravděpodobnější verze bude nejspíše souhra dvou nebo všech tří teorií dohromady.

Přelidnění, politické problémy, sucha a vyčerpání půdy hrálo velkou roli v úpadku oblastí jižních nížin. Zato ve vysočinách Yucatánu se městům jako jsou Chichen Itza, Mayapán a Uxmal stále dařilo a území vzkvétala až do konce poklasického období (rok 1521). Mayská krize však zapříčinila rozpad říše, který nakonec později vedl ke konci Mayského národa.

IV.) Poklasická (950 – 1539)

Po Mayské krizi se začala řada města na jihu velmi rychle vylidňovat, až se z většiny z nich stala města opuštěná. Navíc mayský lid dále sužovaly přírodní katastrofy, časté války a nemoci, které skončili až pár let před příjezdem Španělů.

Hlavní město Mayapán bylo opuštěno kolem roku 1448.

V.) Kontaktní (1511 – 1697)

Roku 1511 ztroskotala v Karibiku španělská plachetnice a téměř tucet přeživších vstoupilo na pobřeží Yucatánu. Všichni kromě dvou byli zajati a rituálně obětováni.

Od roku 1517 až 1519 tři na sebe nezávislé expedice prozkoumávaly již zmiňované území, při kterém se dostaly do několika ozbrojených konfliktů s místními obyvateli. Roku 1521 se aztécké hlavní město

Tenochtitlan dostalo do rukou Španělů. Přes aztécké území vojsko Pedra de Alvarado nelítostně postupovalo směrem k Mayské říši, která v té době byla již dávno za svou mocnou érou.

Francisco de Montejo a jeho syn se snažili o konečné dobytí a podmanění Yucatánského poloostrova, a tak se i stalo. Roku 1546 byla dobyta severní část poloostrova. Jako jediné nezávislé mayské území tedy zůstalo království Peténa Basina. To však bylo i přesto roku 1697 podmaněno, a tak poslední mayské město ztratilo svou nezávislost.

Mayská kultura

Na rozdíl od Inků nebo Aztéků, Mayové nikdy nevytvořili jedno oficiální ucelené království nebo stát. Po celou dobu jejich existence byly tudíž roztroušeny na menší či větší oblasti, které však byly spojovány nejen obchodně a politicky, ale pojila je i kultura, včetně náboženství a architektury, smýšlení, pohledu na rodinu a na lid jako celek (hierarchii). To se změnilo až po neznámé Mayské krizi zmiňované výše.

Samotný název „Mayové“ a „Mayská říše“ Mayové nikdy nevymysleli a nepoužívali ho. S tímto označením přišli až španělští kolonizátoři, kteří toto jméno odvodili od města Mayapán (hlavní město Mayské říše v pozdní poklasické éře)

Mayové vybudovali širokou škálu staveb a zanechali po sobě rozsáhlé kulturní dědictví. Většina

nejmajestátnějších staveb byla vytvořena v předklasickém období.

Mayská města se nejčastěji stavěla nepravidelně, bez předem navrženého plánu, a to směrem od středu a vzhůru. Nové budovy často navazovaly na stavby již stojící.

V centru města se stavěly administrativní a náboženské budovy, které obklopovaly domy měšťanů. Mohli byste zde najít i školy, tržnice a prostorná náměstí. Na okrajích měst se nacházela pole a plantáže.

Materiály použité při stavbě se lišily, hlavně podle dostupnosti materiálu v dané oblasti. Například v severním Yucatánu se používal méně kvalitní vápenec než v regionu Usumacinta. Lidé z města Copán zase dali přednost sopečné hornině tuf. Dále se používal třeba pískovec nebo pálené cihly.

Nejtypičtější stavby, které se v mayských městech vyskytovaly, byly chrámy, pyramidy, akropole (vyvýšené a opevněné oblasti) a míčová hřiště používaná pro rituální míčovou hru zvanou pok-a-tok.

Stejně jako další mezoamerické národy, i Mayové uctívali mocné bytosti, které obývaly posvátnou říši.

Tyto bytosti si snažili přiklonit na svou stranu pomocí různých rituálů a obřadních darů. Komunikaci mezi božstvem a lidem tradičně zajišťovali šamani. Věštečtí kněží – chilani se zase snažili dosáhnout vidin pomocí halucinogenních rostlin. Věřili také, že každá věc na tomto světě má svou životní esenci, vše je tudíž živé.

Ačkoliv je známo, že věřili v mnoho bohů, totožnost a jakou část světa bytosti zastupovali je u mnoha z nich velice obtížné zjistit. Zde jsou někteří z nich: Itzamna – bůh stvořitel, představitel moudrosti a učení, Chaac – bůh deště, bouřek a hromu, Ix Chel – bohyně lékařství a plodnosti, Kinich Ahau – bůh slunce, Kukulkan – bůh v podobě opeřeného hada, symbolizující vítr a vodu.

Rituální obětování člověka, za účelem udržení dobrých vztahů s bohy, bylo velmi časté. Krev byla vnímána posvátná surovina, s níž se zacházelo s úctou a respektem. K rituální oběti byli vybíráni vězni s vysokým postavením, avšak nejvzácnější a nejkvalitnější oběť tvořili zajatí nepřátelští králové, kteří byli sťati obdobně, jako byl popraven bůh úrody One Hunahpu bohy smrti.

Víra v bohy ovlivňovala aspekt života každého Maye. Zasahovala do politiky, obchodu, tak i do válečných sporů.

Mayové dnes

Jak jste se již dočetli, Mayská říše jako taková se rozpadla kolem roku 900 n. l. a poslední mayské území

ztratilo autonomii o zhruba 600 let později. I tak se v dnešní době dají najít početné skupiny lidí, které jejich kulturu a tradice stále udržují dodnes.

Většina potomků Mayů obývají dnešní Honduras, El Salvador a část Mexika. Až 40 % obyvatel žijících ve státě Guatemala mají mayské předky. Ti si zde zachovali mnoho tradic, a to hlavně kvůli segregaci od Hispánců španělskými kolonialisty, jež trvala až do 20. století.

Jakub Havel, O4.B

(zdroje obrázků: timeanddate.com, telegraph.co.uk)

Co se děje ve školním klubu GJW

Pokud máte volnou hodinu a nevíte, co s časem, určitě není špatný nápad zastavit se ve školním klubu. Běžný program klubu určitě všichni známe, ale často se tam konají i další akce. Ob týden se konají filmové dny, kdy si můžete v klubu každý den u filmu odpočinout od 12 hodin. A po konci lyžařských kurzů v polovině března se můžeme těšit i na piškvorkový turnaj. Jeho konkrétní termín však bude ještě upřesněn.

Karolína Příbylová, O5.A

Příběh na pokračování

Eso v rukávu

Minule jste četli: Lily a Sissinka přijíždějí společně se svými paničkami na soutěž krásy Miss Cat a udivuje je její velkolepost. Lily k ní je ale stále dost skeptická, což ani trochu nezlepší jejich konkurentky Freda, a už vůbec ne Kahlo.

Tak jo. V klidu. Hlavně žádnou paniku.

Tohle jsem si stále dokola opakovala, když moje panička stála v zákulisí v červených večerních šatech se mnou v náručí a tvářila se, jakoby účastnice miss byla ona, ne já. Na základě jejího výrazu spíš už výherkyně.

V momentě, kdy mě moje vizážistka vnesla do zákulisí, předala mě paničce, která mě ve zlomku vteřiny zasypala komplimenty. Navíc nás organizátoři seřadili do zástupu, jak nás budou vyvolávat na jeviště, jež se teď nacházelo za těžkým rudým závěsem, takže jsem kompletně ztratila povědomí o tom, kam ode mě odvedli Sissinku.

A Kahlo byla hned za mnou.

Asi už vám došlo, že moje mantra se tímto stávala jenom prázdnými slovy. Obzvlášť když se sálem skrytým za závěsem rozlehl ohlušující aplaus a první z našich spolu-soutěžících začaly vycházet na pódium.

V klidu. Žádnou paniku...smůla, už to nefungovalo.

„Lily! Bílá perská kočka ze Zapadákov v Čechách!“ zakřičel moderátor na pódiu a mě polilo horko. Už je to tady. Za chvíli mě panička vynese před oči všech exkluzivních hostů v publiku. A ta chvíle se neodkladně blížila, jak panička s elegancí modelky kráčela směrem k průchodu mezi závěsy. Znovu jsem si říkala, že možná měla soutěžit místo mě. Ji by to minimálně mnohem, ale mnohem víc bavilo. Když se mnou zahrnula doprava, otočila jsem se na svoje konkurentky a snažila jsem se najít Sissinčinu povzbudivou tvář. Ale místo toho jsem se setkala jenom s obličejem Kahlo, který byl snad všechno, jenom ne povzbudivý. A ještě než mi zakryla výhled na ostatní soutěžící a jejich páničky opona oddělující zákulisí od jeviště, zaregistrovala jsem v jediném pruhu světla vycházejícího z chodby před maskérnami, kterými se v tu chvíli zrovna někdo protáhl, i oči pánička, který Kahlo držel. Nemohla jsem se zbavit dojmu, že naše pohledy se už dříve střetly.

Na to už jsem ale neměla čas myslet, protože ani ne o sekundu později se sálem rozlehl potlesk, tentokrát určený nám. Panička se na publikum, které v sále nezanechalo ani skulinku volného místa, zářivě usmála, zatímco já jsem se scvrkla do tak malého roztřeseného uzlíčku, že kdyby panička chtěla, mohla by mě nést i v zavřené dlani. Místo toho mě povzbudivě pohladila po bříšku a zařadila se po boku páničky soutěžící, která šla před námi. A to samé po nás

zopakoval i onen mi povědomý páníček Kahlo, která se na mě už zase šklebila z menší než metrové vzdálenosti.

„Nyní když jsme se seznámili i s našimi soutěžícími, dovoluji vám teď představit překvapení zahajovacího večera!“ pronesla plamenně druhá moderátorka, když už páníčci všech soutěžících stáli na pódiu. Já jsem si v duchu povzdechla. Nepříjemných překvapení jsem v Miss Cat měla už po krk, a to soutěž sotva začala. A ano, byla jsem skálopevně přesvědčená, že žádné příjemné mě tu nečeká.

„Už vás ale nebudu déle napínat a prozradím vám, že tím překvapením je vystoupení zpěvačky...!“ vystřídal moderátorku její kolega a z publika zazněly další ovace. Páníčka se zatvářila, jakoby jí právě oznámili, že se setká s britskou královnou, ale o mém povědomí o existenci této superstar (myslím samozřejmě tu zpěvačku) svědčí i to, že ani po třech vteřinách jsem nebyla schopná vám zopakovat její jméno.

„Už od zítřka pak budou uchazečky o titul Miss Cat čelit porotě a vám, divákům! Tímto připomínám, že už za pár minut bude spuštěna možnost hlasovat pro vaše favoritky, pro které určené hlasy se budou započítávat až do posledních okamžiků finále. Zůstaňte tu s námi a uvidíme se po komerční pauze.“

Tímto musím poděkovat komukoli, kdo stál za tím, že zbytek večera už se skládal jenom z vystoupení zmíněné zpěvačky a z následného rautu a večírku v

hotelu, kde jsme byli ubytovaní, z čehož bychom my kočky pochopitelně nic neměly, a tak nás uklidili do pozadí.

Když nás v nějaké místnosti, kterou organizátorům propůjčil hotel a říkali jí šatna, odstrojily naše vizážistky, s utrpením jsem si uvědomila, že z Los Angeles budu odjíždět minimálně dvakrát taková. Organizátoři nás totiž všude nosili a po vlastních nás nenechali udělat ani krok.

„Dobrou noc, holky!“ zatrylkovala moje vizážistka na své kolegyně, když stála ve dveřích „šatny“. Byly jsme hotové jako první. Ostatní kočky totiž zjištění, že nás chtějí znovu namáčet v nějakých převoněných šamponech a terorizovat nás fény, přijaly na rozdíl ode mě v klidu, k mému nepatrnému zklamání k nim patřila i Sissinka. Snad i s nadšením – alespoň co se týče Fredy a Kahlo. Kolik smůly musíte mít, aby vás znovu strčili do stejné šatny. Včetně Barbry, ale ta mi z celé trojice vadila nejméně.

Vizážistka za sebou zaklapla dveře, které musely nějak izolovat zvuk. Hned, co jsme se totiž ocitly na chodbě, mi uši urvala hudba burácející z hotelové restaurace. Byla jsem si nekompromisně jistá tím, že do našeho apartmá trefím sama, že mě tam vážně nemusí zase nosit moje vizážistka.

Ta se mnou teď zamířila k recepci, kde si jako zplnomocněná zástupkyně našich paniček vyzvedla kartu, která tady suplovala klíč, a vydala se směrem k výtahu. Tehdy byla moje šance.

Jakmile se s námi výtah rozjel, jsem se v jí začala v náruči kroutit a musíte uznat, že můj únik není jenom mojí vinou. Kdo by taky kočku držel jen tak „přehozenou“ přes paži. Mně to ale do karet hrálo. V momentě, kdy výtah cuknutím zastavil ve třetím patře, s cinknutím se otevřely dveře a do výtahu nastoupil nastrojený pár, který klidně mohl mířit z večírku z restaurace. V tu chvíli jsem se zamlela v náruči vizážistky, jako po másle jsem vyklouzla z jejího nedbalého sevření a přesně po správném kočičím způsobu jsem dopadla na tlapky jako peříčko.

„Co děláš? Neutíkej!“ vyjekla vizážistka, ale část jejich slov utlumily zavírající se dveře výtahu, ozvalo se jeho cinknutí ohlašující odjezd a výtah odsvištěl pryč. Stála jsem teď v naprosto prázdné hotelové chodbě, kde vládlo takové ticho, že byste slyšeli upadnout špendlík. To by tu vlastně nešlo – podlaha byla pokrytá tak měkkým a na omak příjemným kobercem, že jsem se na něj málem svalila a ani nečekala, až se dostanu do našeho apartmá a zkrátka si dala šlofíčka tady. Jenže v tom mi zabránilo něco, co jsem najednou zaslechla. A znělo to jako kroky. Velmi tiché kroky – kdybyste neposlouchali tak napjatě jako teď já, ani byste je nezaznamenali. Leknutím jsem sebou trhla a ohlédla jsem se za sebe. Co když se ke mně zezadu plíží třeba hotelový zloděj? Nebo hůř, pes!

Nikde ale nebyla ani noha. Na chodbě jsem ale přesto nebyla sama.

„Lily?“ ozvalo se za mými zády. Já jsem málem vylítla z kůže, když jsem si uvědomila, kdo na mě mluví.

Šklebila se na mě sama Kahlo a na zlomek vteřiny jsem snad měla i pocit, že její vždy přítomný úšklebek trochu zakolísal. Ale zakolísala jsem spíš já. To proto, že zpoza rohu se vyloupila i Freda.

„To je překvapení, Lily,“ sjela mě nedůvěřivým pohledem. A pak pro mě přišel šok úplně největší, a sice tehdy, když se za Fredou jako vyděšené mlád'átko zhmotnila Barbra, která ale ani nepípla. Odkdy se u všech všudy vůbec paktuje s Fredou a Kahlo?

„Co tu děláš, zrovna teď?“ přistoupila o kousek blíž ke mně Kahlo.

„Mohla bych se vás zeptat na totéž,“ zareagovala jsem bez přemýšlení a rázem jsem se zarazila. Kde se to ve mně tak náhle vzalo?

Kahlo se ke mně přiblížila tak blízko a děsivě, že mě její fousky pošimraly na tváři.

„Dám ti teď velmi dobrou radu, Lily,“ obořila se na mě tichým hlasem, který mi ale zježil všechny chlupy na zádech. „Dávej si na nás pozor, Lily. Abys toho neustálého kroužení kolem nás nelitovala.“

Dala bych jí dost jasně najevo, že jediný kdo kolem koho krouží, je ona kolem mě, avšak mi jaksi vyschlo v krku. A navíc si přisolila i Freda.

„Drž se od nás,“ špitla. Měla jsem pocit, že chce pokračovat, jenže se hotelovou chodbou znovu rozezněly kroky. Tentokrát už ne tiché a skoro nepostřehnutelné, ale naléhavé. A ozývaly se znovu za mými zády.

Ani jsem nestihla rozvíjet další teorie, kdo by se na mě mohl řídit, když mi to už bylo jasné.

„Proboha Lily, co tě to popadlo?“ funěla vizážistka a zabrzdila u mě na podpatcích pomalu jako na bruslích. „Pojď, odnesu tě do vašeho apartmá,“ natáhla se po mně. Zmateně jsem sebou trhla zpátky na Kahlo – ale ona, Freda i Barbra už tam nestály. Vypařily se jako pára nad hrncem.

Zatímco vizážistka kráčela se mnou v náručích opačným směrem, nemohla jsem přestat skenovat chodbu pohledem. Ať už jsem chtěla najít kočičí trojici nebo ne, srdce mi málem vyskočilo z hrudníku, když jsem zahlédla, jak se za závěsy něco pohnulo. Nevím, jestli už jsem neměla halucinace, ale určitě to bylo něco mnohem vyššího než kočka. Kahlo, Fredu a Barbru jsem tedy mohla vyloučit.

Moje paměť úřadovala naprosto automaticky. Promítla mi vzpomínku na byt tiché, ale slyšitelné kroky, které jsem slyšela těsně před tím, než se přede mnou zjevila Kahlo. Ty kroky přeci nemohly patřit kočce! Kočky chodí zásadně tiše a s grácií.

Nebudu lhát – když se za vizážistkou zaklaply dveře našeho apartmá, nebyla jsem si jistá, jestli už tu ve

skutečnosti dávno nespím a toto zvláštní setkání bylo jenom dílem fantazie. Ta moje totiž většinou produkovala sny, které se s realitou nedaly ani srovnat.

„Lily? Jsi v pořádku? Vypadáš, jako kdybys viděla ducha,“ vytrhl mě ze zamyšlení Sissinčin hlas. Takže to z „šatny“ nakonec stihla ještě dřív než já.

„Jasně že jsem, co tě nemá,“ odbyla jsem ji. „Dobrou noc,“ zabručela jsem, což Sissinka vlastně ani nemohla slyšet, neboť jsem to zahučela do polštáře v mém pelíšku.

Probudily mě až paničky táhnoucí nad ránem z večírku.

Za skoro týden už jsem se zvládla ze slov Fredy a Kahlo vzpamatovat. Bohužel tomu ale neodpovídaly moje výkony v samotné soutěži. Nevím, proč říkám bohužel – bylo mi to vlastně celkem jedno. Už od první výzvy, kterou jsem do slova a do písmene pokazila, jsem se v žebříčcích favoritek propadla na místa, která si snad nezaslouží ani čestné uznání.

Moje tragické výsledky v soutěži nesla už trochu hůř moje panička. Bylo na ní vidět zklamání, avšak ho nedávala příliš najevo. Co se dá dělat, já na soutěže krásy asi vlohy nemám. A nervy už vůbec ne. Což se ale ani trochu nedá říct o mojí kamarádce. Sissinka se okamžitě vyšvihla na první místo a už to nebyli jenom moderátoři soutěže, kteří o ní mluvili jako o favorite. Musím ale uznat, že jsem jí to přála. Dostat se na Miss Cat byl odjakživa její velký sen.

Mnohem větší starost jsem však měla o Barbru. Jak už to tak vypadalo, společnou šatnu s Kahlo, Fredou a Barbrou nám organizátoři nejspíš přidělili na celý průběh soutěže. Nebylo dne, kdy by si ty dvě do Barbry jakkoliv nerýply. Snažila jsem se s ní sblížit a podpořit ji, ale odtahovala se ode mě, až jsem z toho nabrala dojmu, že o moji pomoc nestojí. O to víc jsem ale nerozuměla tomu, proč jsem ji tehdy na chodbě potkala s nimi. Co když ji odtáhly proti její vůli? Rozhodně jsem s tím musela něco udělat, ať už Barbra souhlasila anebo ne. Což se však dost zkomplikovalo tím, že poté, co Kahlo a Freda zaznamenaly, že se zastávám Barbry, začaly si vysazovat i na mě.

Soutěžní výzvy byly potom tak ohrané a nekreativní, že si snad ani nezaslouží komentář. I přesto jsme se ale den co den vracely se Sissinkou do hotelu úplně vyždímané. Navíc – jakoby už toho nebylo málo – mě dost nakrkla porota. U soutěžní výzvy, kde jsme měli kutálet klubíčko vlny na dráze, jsem si byla poměrně jistá, že mi ho někdo zvětšil. Porota však moji paničku, která se mě zastávala, poslala do háje. A to byl teprve začátek. Když jsme měli překonat nějakou vzdálenost na napnutém laně, komu si myslíte, že to lano ruplo pod tlapkami? Porota sice uznala, že ho někdo nařízl, ale nebyla už schopná dohledat, kdo to byl. Já jsem svůj tip samozřejmě měla – ale už mi bohužel jaksi scházely důkazy.

„To byl zas den,“ povzdechla si Sissinka, když jsme jeden večer, kdy už soutěž překonala polovinu, kráčeli chodbou ke schodišti. Se Sissinkou jsme se paničkám

vykroutily, abychom se aspoň trochu protáhly – ten neustálý nosící servis se rovnal mučení.

„To mi povídej,“ obrátila jsem oči v sloup.

„Je mi moc líto, co se dnes stalo, Lily,“ narážela Sissinka na moji belhavou chůzi. Když totiž sletíte přímo na záda z přeříznutého lana visícího v několikametrové výšce tak, že vám bolest projede celou páteří, není to nic moc příjemného. I když jste kočka.

„Klidně bych se vsadila, že za tím stojí Kahlo,“ vyprskla jsem. „Jenže jak ji chceš usvědčit?“

V ten moment jsem se definitivně vztekla. Už jsem nesnášela to neustálé znevýhodňování, jak porota naprosto ignorovala paniččiny protesty a jak jsem pořád musela snášet teror Kahlo a Fredy. Kdybych mohla, bez váhání odstoupím ze soutěže. Ale copak jsem mohla, když jsem byla pouhá kočka?

S těmito rozčaroványými myšlenkami jsem sebou na prsto nevědomky plácla do pelíšku na svoje potlučená záda. Když mě panička slyšela zaskučet bolestí, spráskla ruce.

„Lily, hned ti to musím ještě ochladit,“ odhodila kabelku na postel a začala se shánět po nějakém ledovém polštářku. Hned po páru mi sice na záda naložili tolik obkladů, že jsem měla pocit, že se mi opravdu přetvořila v kus ledu, ale než jsme se dostali na hotel, tak to bylo zatraceně potřeba znovu.

Obrátila jsem se na záda a hlava mi dopadla do polštáře. Už už jsem začala zase přemýšlet, zatímco jsem čekala na paničku, když vtom jsem si všimla nějakého rohu čouhajícího zpod polštáře. Natáhla jsem se pro něj, ale jenom jsem zasyčela bolestí. Ta záda mě nakonec snad i vyřadí ze soutěže.

K mému pelíšku se vrátila panička a podrbala mě na hlavičce. Na zádech jsem ucítila uklidňující chlad a začaly se mi klížit oči. Jako elektrický šok na mě ale zapůsobila Sissinčina panička, která do našeho pokoje vběhla, jakoby hořelo.

„Není tu u vás Sissinka? Nemůžu ji nikde najít,“ funěla Sissinčina panička ve dveřích a ta moje jí to vyvrátila, hned co se briskně rozhlédla po našem apartmá.

„Neztratila se někde na chodbě?“ napadlo moji paničku. „Pojďme se podívat na patře, třeba tu někde je,“ navrhla a vydala se od mého pelíšku ke dveřím za Sissinčinou paničkou. Taký bych jim šla pomoci, ale měla jsem pocit, že při jakémkoli namáhavějším pohybu ochrnu. Tak jsem aspoň natáhla tlapku a zatáhla jsem za ten roh, který čouhal v mém pelíšku. Odhalila jsem tím celý, ručně napsaný kostrbatým písmem vzkaz. Bez přemýšlení jsem se dala do čtení a netrvalo mi ani vteřinu, abych se aspoň pocitově změnila na kus ledu celá.

„Sissinku držím na místě, o kterém nikdo kromě mě neví. Vráti se pouze tehdy, pokud se za tři dny v devět hodin večer dostavíš na hospodářský dvůr hotelu s

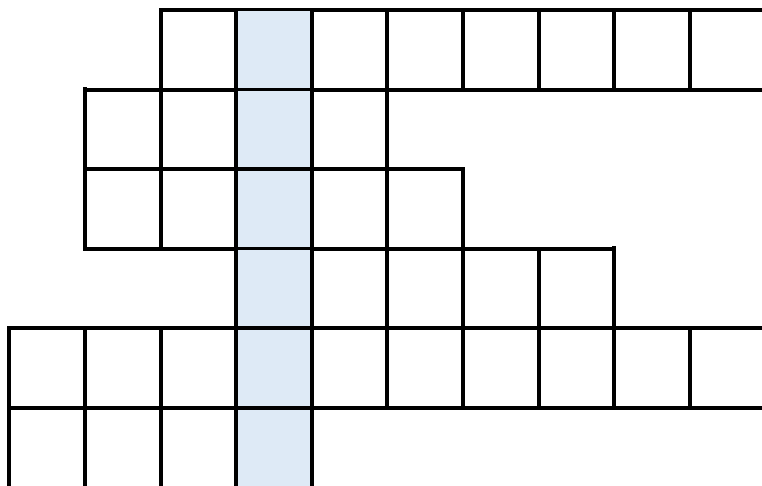
korunou vítězky Miss Cat jako výkupné...pokud o tom komukoli povíš, svoji kamarádku už nikdy neuvidíš.“

Co mám dělat, teď už mi pisatel poradit asi nechtěl. Vážně musí mít zlosyni pokaždé nějaké eso v rukávu?

To ale znamená, že zbývající karty můžu mít i já.

Karolína Příbylová, O5.A

Luštění

1. Nejdelší řeka Jižní Ameriky
2. Dřevěná chata, často stavěná v horách
3. Mládě od kozy
4. Umělecký styl, který se v době Napoleona rozšířil z Francie
5. Americký svátek, který se slaví čtvrtý čtvrtek v listopadu: den _____
6. Základní částice hmoty

Řešení:

(1. Amazonka, 2. srub, 3. kůzle, 4. empír, 5. empír, 6. atom; tájienka – muzeum)

Karolína Příbylová, O5.A

Šéfredaktorka

Karolína Příbylová

Redaktoři

Michal Synek

Odetta Anna Ambrož

Viktorie Skalická

Adam Fajkus

Jakub Havel

Editor

Robin Šubert

Obálka

Hana Vilímová